

«ChatGPT»-ni dörediji: Emeli aň kyýamaty ähtimallygy elli göterim

Category: Kitapcy, Nukdaýnazar, Ylym we tehnologiá

написано kitapcy | 26 января, 2025

"ChatGPT"-ni dörediji: Emeli aň kyýamaty ähtimallygy elli göterim «ChatGPT»-ni DÖREDIJI: EMELI AŇ KYÝAMATY ÄHTIMALLY ELLI GÖTERIM

Ekranda «OpenAI»-iň kämilleşdiren, gürrüňleşip bolýan «ChatGPT» emeli aň programmasynyň logotipi. (Reuters)

«ChatGPT»-ni döredijilerden biri emeli aň tehnologiyasynyň ýykgynçylykly derejede netijelere getirme mümkünçiligi boýunça duýurýan we barha artýan ylmy-barlagçylaryň hataryna goşuldy.

Häzir emeli aň boýunça ylmy-barlaglary geçirýän we girdeji edinmegi maksat edinmeýän «Alignment» ylmy-barlaglar merkezine ýolbaşçylyk edýän, «OpenAI»-niň öñki işgäri Paul Kristiano bu tehnologiyanyň adamzadyň ýok bolmagyna getirme ähtimallygynyň güýçlüdigine ynanýandygyny aýtdy.

Kristianonyň öñe sürmegine görä, asyl howp emeli aň ulgamlary adamlaryň kognitiw derejesine ýetip, ondan geçende ýuze çykar. Doktor Kristiano şol pursat gelende «kyýamat ähtimallygyň ellä elli göterim» boljakdygyny çaklaýar.

«Bankless» atly podkastda çykyş eden Kristiano «Diýseň uly mesele bolan emeli aň ulgamlaryndan üýtgeşmäniň belli bir derejese çaltlaşýan sepgide belentli-pesli bir ýyllyk möhletde

geçiljekdigini pikir edýärin. Munuň yzyndan çaltlanma hasam artar we şeýleligine dowam eder» diýdi.

«Meniň pikirimçe şeýle nukdaýnazara eýe bolanymyzda köp zat emeli aň problemasy ýaly görünip biler, çünki bularyň barsy emeli aňy döredenden soň kän wagt geçmäňkä ýüze çykýar».

«*OpenAI*»-iň öňki ylmy-barlagçysy Paul Kristiano häzir «*Alignment*» ylmy-barlag merkezini dolandyryar / YouTube) 00:00:00

Kristiano «Emeli aňyň birdenkä öñe çykyp, uçdantutma hemmeleri öldürmesinden has beter, hemme ýere köp sanly emeli aň oturtmagymyz netijesinde ölmegimiz has ähtimal... Hudaý saklasyn, eger haýsydyr bir sebäp bilen ähli emeli aň ulgamlary bizi öldürmäge synanyssa, muny hökman ederler» diýip, sözünüň yzyny ýetirdi.

Şular ýaly düşündirişler soňky aýlarda emeli aňyň çaltlyk bilen ösmeginden duýulýan howatyrlaryň artýan döwründe berildi. Emeli aňyň «çokundyryjy atasy» diýilýän Geoffrey Hinton tehnologiýanyň howplaryny jemgyýete duýdurmak üçin Google-den aýryldy.

«The New York Times» interwýu beren Hinton häzir yüzbe-yüz bolnan bu öňünden çaklap bolmajak geljek sebäpli bu ugruň ösmegine goşant goşandygy üçin ökünýändigini aýtdy.

Hinton «Bu zadyň adamlardan has akyllı bolup biljekdigi pikirine birküç adam ynansa-da, köp adam munuň şeýle boljagyna ynanyp baranokdy. Menem şeýle pikirdedim. Munuň 30-50 ýıldan ýa-da ondanam köp wagtdan soň boljakdygyny pikir edýärdim. Elbetde, edil häzir beýle pikir edemok» diýdi.

«Gözegçilik edip bilmekdiklerine göz yetirýänçäler muny aşa
çisirmegiň geregi ýok hasap edýärin».

Beýleki barlagçylar Hintonyň bu pozisiýasyny makullanam bolsa, «AnthropicAI»-den Katerina Ollson beýtmegiň bu ugurdaky beýleki barlagçylaryňam pikirlerini aýtmaga iterjekdigini aýtdy. Olsson internet hasabynda «Uniwersitetde okap ýörkäm bir tanşym henizem etden el çekmändigimi soran wagtynda et iýmekden ymykly el çekipdim. Etiki gymmatlyklarymyzyn üstündäki jemgyýetçilik pikirleri örän täsirli bolup bilýär» diýip ýazdy.

«Ýygy-ýygydan «Anthropic»-i haçan taşlajagymy ýa-da emeli aňy doly terk etjegimi pikir edýärin. Başgalary-da şeýtmäge çagyryaryn. Şeýle hereketiň maňa ýiti täsir etjekdigini häzirden aýdyp biljek».

Beýleki öñdebaryjy adamlaram emeli aň öndürýän firmalary ösen sistemalaryň ösdürilmegi ugrunda alyp barýan işlerine arakesme bermäge çagyran bolsa, soňky gezek müňlerçe hünärmeniň gol çeken açık hatynda emeli aňyň ösdürilmegine iň bolmanda alty aý togtadılmadyk ýagdaýynda hökümetleriň ara girmegine çagyrys edilipdi.

Hata gol çekenleriň arasynda emeli aňyň döredýän ekzistensial howpy hakda ýygy-ýygydan agzaýan Ilon Mask hem bardy. «OpenAI»-niň esaslandyryjylaryndan bolan tehnologiyá milliarderi duşenbe günü internet hasabynda «Maşynlaryň nähili işleýändigini ýatdan çykarjak derejede öte geçilse, emeli aňa-awtomasiýa ýagşy niýetli garaşlylygyň özi hem adamzat siwilizasiýasy üçin howpludyr» diýip ýazdy.

Antoni KATBERTSON.

@ADCuthbertson

Çarşenbe, 03.05.2023 ý. Ylym we tehnologiyá